

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 15 (802)

Аўторак, 30 красавіка 1991 г.

Газета заснавана ў верасні 1989 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 3 кал.

ПА МАТЭРЫЯЛАХ ПЛЕНУМА ЦК КПБ

Камуністы матэматычнага факультэта на сваім чарговым сходзе абмеркавалі вынікі работы красавіцкага пленума ЦК КПБ. З дакладам па гэтым пытанню выступіў член ЦК КПБ рэктар ГДУ Л. А. Шамяткоў. Ён падрабязна прааналізаваў асноўныя палажэнні даклада першага сакратара Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі А. А. Малафеева, расказаў аб найбольш цікавых выступленнях удзельнікаў пленума і ў заключэнне спыніўся на тых задачах вузаўскіх камуністаў, якія вынікаюць з рашэнняў гэтага пленума. У прыватнасці, адна з важнейшых задач — актывізацыя работы са студэнтамі. І тут Леанід Аляксандравіч не быў галаслоўным. Адрозна пасля вяртання з пленума ён сам прыняў актыўны ўдзел у арганізаваным парткомам універсітэта «круглым сталам» камуністаў і кіраўніцтва камсамольскай арганізацыі. У ліку адказных задач ён адзначыў таксама ўзрастаючую прафесіянальную адказнасць выкладчыка ВДУ як чалавека, перадаючага моладзі не толькі веды, але і прыносячага высокі маральны пачатак.

Усе выступіўшыя ў спрэчках камуністы — загадчык кафедры педагогікі і псіхалогіі акадэмік АПН СССР І. Ф. Харламаў, дацэнты У. Ф. Філіпцоў, А. Ф. Васільеў, У. А. Сівоненка, прарэктар па вучэб-

най рабоце М. В. Селькін, сакратар парткома І. Ф. Эсмантовіч і аўтар гэтых радкоў — адобрылі тыя асноўныя вывады Заявы ЦК КПБ «Аб бягучым палітычным моманце», якія адносяцца да ацэнкі сітуацыі ў Беларускай ССР і ў краіне, аб падтрымцы эканамічных патрабаванняў працоўных.

У той жа час выступаўшыя са здзіўленнем адзначылі той факт, што ў Заяве няма палітычнай ацэнкі дзейнасці Бюро ЦК КПБ, іншых выбраных партыйных органаў, камуністаў, займаючых ключавыя дзяржаўныя пасады ў рэспубліцы. Менавіта ад іх дзейнасці сёння залежыць палітычны аўтарытэт і пярвічных партарганізацый. Адзначалася таксама, што нельга прызнаць пераанаўчым зроблены ў дакладзе першага сакратара ЦК КПБ аналіз палітычных патрабаванняў працоўных, якія выйшлі на вуліцу.

У адным з пунктаў прынятай на сходзе пастановы запісана: «Падтрымаць рашэнне парткома і савета сакратароў БДУ імя У. І. Леніна па пытанню аб партыйнай адказнасці другога сакратара ЦК КПБ А. С. Камаё («Народная газета» № 71 ад 11.04.91 г.).

Звяртаемся да пярвічных партарганізацый факультэтаў, да ўсіх камуністаў універсітэта падтрымаць указанае рашэнне парткома і савета сакратароў БДУ імя У. І. Леніна.

Звяртаемся да ўсіх пярвічных партарганізацый Гомеля падтрымаць указанную заяву».

Л. ПАЛЯКОў,
нам. сакратара парткома.

Аб перспектывах развіцця

На мінулым тыдні адбылося пашыранае пасяджэнне рэктарата з удзелам дэканаў, сакратароў партбюро, старшын прафбюро, прадстаўнікоў партнома, прафкомаў, камітэта ЛКСМВ. Разгледжана пытанне аб выкананні асноўных мерапрыемстваў па далейшаму развіццю народнай адукацыі Гомельскай вобласці. З інфармацыяй выступіў прарэктар універсітэта па завочнаму навучанню М. М. Воінаў. Галоўную ўвагу ён звярнуў на перспектывы развіцця ГДУ як флагама вышэйшай школы на Беларусі і Палессі. Размова ішла аб неабходнасці хутчэйшага будаўніцтва вучэбна-лабараторных корпусоў факультэта фізічнай культуры і гуманітарных факультэтаў, аб тых цяжкасцях, якія ёсць у гэтай справе. Адзначана таксама, што ў стадыі вырашэння знаходзіцца пошук будынка адной са школ у цэнтры горада для адкрыцця школы-інтэрната з паглыбленым вывучэннем асобных прадметаў.

Вынікі разглядаемага пытання падвёў рэктар Л. А. Шамяткоў.

ПАЧНЕЦА ПАДРЫХОЎКА ПРАВАВЕДАЎ

З будучага навучальнага года на гістарычным факультэце нашага універсітэта адкрываецца новая спецыяльнасць — «Правазнаўства». Спецыялістаў гэтага профілю прадугледжана рыхтаваць як стацыянарна, так і па завочнай форме навучання. Як забяспечыць высокі ўзровень выкладання дысцыплін па новай спецыяльнасці — ішла размова ў рэктарате. У ёй прынялі ўдзел і кіруючыя работнікі праваахоўных органаў: начальнік упраўлення юстыцыі Я. К. Аземша, начальнік упраўлення ўнутраных спраў аблвыканкома народны дэпутат БССР М. М. Серада, пракурор Гомельскай вобласці У. П. Гаўрыльчык, намеснік старшын абласнога суда А. К. Галкін, якія зацкаўлены ў якаснай падрыхтоўцы прававедаў. Тым больш, што попыт на іх вялікі не толькі ў нашай вобласці, але і за яе межамі.

Пры абмеркаванні важнага пытання прадугледжаны меры па стварэнні спрыяльных умоў для працы выкладчыкаў новай спецыяльнасці і паспяховай вучобы студэнтаў. Будуць адкрыты адпаведныя кафедры, на якія універсітэт запраціць вопытных вучоных-юрыстаў з Гомеля, сталіцы нашай рэспублікі — Мінска, іншых гарадоў БССР і краіны.

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

Чарговае пасяджэнне Вучонага савета універсітэта, якое адбылося 25 красавіка, пачалося з традыцыйных Скарынаўскіх чытанняў. З навуковымі дакладамі выступілі іх лаўрэаты прафесары В. А. Вахрушаў, І. В. Максімей, дацэнты Д. Р. Лін, У. М. Семянчук. Ва ўрачыстай абстаноўцы в. а. рэктара М. В. Селькіна уручыў ім ганаровыя дыпламы лаўрэатаў і грашовыя прэміі.

Галоўны бухгалтар універсі-

тэта І. А. Курава выступіла па пытанню выканання каштарысаў і іх выкарыстання.

Дэкан: фізічнага факультэта — І. В. Семчанка, геалагічнага — А. П. Пінчук, завочнага — М. Н. Мурашка выступілі са справаздачамі аб арганізацыі набору студэнтаў на новы 1991-92 навучальны год. Вырашана на інжынерныя, эканамічныя і правазнаўчую спецыяльнасці 75% студэнтаў набраць на аснове індывідуальных дагавораў.

АБ СВЯТОЧНАЙ ДЭМАНСТРАЦЫІ

Заўтра ў Гомелі адбудзецца традыцыйная дэманстрацыя працоўных горада, прысвечаная святу вясы, міру працы — 1 Мая. У ёй прымуць удзел прадстаўнікі ўсіх факультэтаў і структурных падраздзяленняў нашага універсітэта. Хто жадае прыняць удзел у дэманстрацыі, сабрацца каля галоўнага корпуса ГДУ, Пастраенне ў калону — у 8.45.

На здымку: в. а. рэктара М. В. Селькіна уручае дыплом лаўрэата Скарынаўскіх чытанняў прафесару В. А. Вахрушаў.

Фота У. Чысціка.

П РА Е К Т

КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЭННІ

- Гэты калектыўны дагавор заключаецца на 1991 год паміж калектыўамі супрацоўнікаў і студэнтаў, прадстаўляемых прафсаюзнымі камітэтамі і рэктаратам.
- Калектыўны дагавор устанаўлівае абавязальнасьць рэктарата і калектываў супрацоўнікаў і студэнтаў па рашэнню вытворчых, эканамічных, сацыяльных і іншых задач.
- Калектыўны дагавор заключаецца на падставе законаў СССР, БССР, пастаноў Прэзідыума ВЦСПС і Дзяржкампрацы СССР.
- Калектыўны дагавор уступае ў сілу з дня падпісання яго рэктарам і старшынёй прафкомаў універсітэта і дзейнічае на працягу года. Асобныя пункты яго могуць дапаўняцца і ўдакладняцца.
- Рэктарат і прафсаюзныя камітэты абавязуюцца забяспечваць бесперапынны кантроль выканання ўмоў дагавора сіламі пастаянна дзейнічаючых камісій прафкомаў супрацоўнікаў і студэнтаў з прыцягненнем прадстаўнікоў прафгруп і падраздзяленняў універсітэта.
- Прафсаюзныя камітэты па прадстаўленню камісіяў на сваіх пасяджэннях заслухоўваюць кіраўнікоў аддзелаў, факультэтаў аб выкананні пунктаў дагавора, устанаўліваюць тэрміны выканання і ажыццяўляюць кантроль за захаваннем гэтых тэрмінаў.

РАЗДЗЕЛ I

Асноўныя паказчыкі і напрамкі эканамічнага і сацыяльнага развіцця універсітэта

- Рэктарат абавязуецца:**
- Давесці падрыхтоўку спецыялістаў па прамых дагаворах з прадпрыемствамі і арганізацыямі да 70%.
  - Выканаць для прадпрыемстваў і арганізацый рэспублікі і краіны навуковыя распрацоўкі агульным аб'ёмам не менш 2 млн. руб.
  - Адлічыць з прыбытку, атрыманага па гаспадарчых дагаворах з заказчыкамі ў РНТСР і ФМЗ НДС не менш 120 тыс. руб.

РАЗДЗЕЛ II

Вытворчая, вучэбная і працоўная дысцыпліна

- Супрацоўнікі і студэнты абавязуюцца** захоўваць Статут універсітэта і Правілы ўнутранага распарадку.
- Рэктарат і прафкомы абавязуюцца:**
- забяспечыць шырокую галаснасць заахвочвання за добрую працу, выдатную вучобу і мер дысцыплінарнага ўздзеяння да парушальнікаў працоўнай дысцыпліны, грамадскага і ўнутранага парадку;
  - праводзіць растлумачальную работу па працоўнаму заканадаўству.

РАЗДЗЕЛ III

Аплата, арганізацыя і кіраванне працы

- Рэктарат абавязуецца:**
- праводзіць аплату ў адпаведнасці з зацверджанымі стаўкамі і акладамі з 1 і 17, а выплату стыпендыяў і датацыяў

- за харчаванне студэнтам — 23 чысла кожнага месяца.
- Праводзіць аплату за выкананне звышнорматываў вучэбнай нагрукі (па прадстаўленню кіраўнікоў падраздзяленняў).
- Рэктарат і прафком абавязуюцца:**
- Распрацаваць Палажэнне аб кіраванні супрацоўнікаў універсітэта.
- Распрацаваць Палажэнне аб аплаце рацыяналізатарскіх прапаноў, увесці яго ў дзеянне з моманту заключэння дагавора.
- Праводзіць аплату за работу, якая не ўваходзіць у службовыя абавязкі супрацоўнікаў па існуючых расцэнках, улік і кантроль такіх работ даручыць начальнікам падраздзяленняў, або заключаць індывідуальныя дагаворы па выкананню такіх работ.

РАЗДЗЕЛ IV

Ахова і ўмовы працы

- Рэктарат і прафком абавязуюцца:**
- Строга кантраляваць захаванне правілаў пры рабоце ў шкодных умовах працы (скарочаны рабочы дзень, прадстаўленне дадатковых воплускаў, забяспечэнне малочнымі прадуктамі або іх заменяльнікамі, спецхарчаваннем).
  - Выяўляць парушальнікаў тэхнікі бяспекі, прымяняць да іх меры дысцыплінарнага і грамадскага ўздзеяння. Лаць права інжынеру па ахове працы і тэхніцы бяспекі штрафваць за парушэнне правілаў тэхнікі бяспекі.
  - Да 15 мая г. г. арганізаваць вывучэнне новых правілаў бяспекі работы з хімічнымі рэчывамі. У адпаведнасці з гэтымі правіламі ў тэрмін да 1 верасня 1991 г. распрацаваць патрабавую дакументацыю.

Рэктарат абавязуецца:

- Выканаць да пачатку навучальнага года работы па падрыхтоўцы карпусоў сталовых і інтэрнатаў да зімовага перыяду.

Прафком абавязуецца:

- Ажыццяўляць кантроль за своечасовым стварэннем здаровых і бяспечных умоў працы.
- Перыядычна заслухоўваць справаздачы кіраўнікоў служб і падраздзяленняў па выкананню данага пагаднення.
- Дабівацца выдзялення і кантраляваць выкарыстанне сродкаў для паліпшэння ўмоў працы супрацоўнікаў і студэнтаў.

РАЗДЗЕЛ V

Развіццё сацыяльнай сферы

- Рэктарат і прафком абавязуюцца:**
- Размеркаванне жыллой плошчы рабіць па сумеснаму рашэнню рэктарата і прафкома ў адпаведнасці з «Правіламі ўліку грамадзян, якім патрэбна паліпшэнне жыллёвых умоў і прадстаўленне жыллёвых памяшканняў у Гомельскай вобласці».
  - Абноўлены і зацверджаны спісы тых, хто мае патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў і ў кааператыўным будаўніцтве, давесці да ведама працоўнага калектыву ў красавіку 1991 г.
  - Распрацаваць Палажэнне аб інтэрнаце і зацвердзіць яго ў аблвыканкоме.
- Прафсаюзны камітэт абавязуецца:**
- Жыллёва-бытавой камісіяй право-

дзіць абследаванне жыллёвых умоў супрацоўнікаў універсітэта, якім патрэбна паліпшэнне жыллёвых умоў, для ўключэння ў спісы.

— Рытэраваць інфармацыю аб тых супрацоўніках універсітэта, якія маюць патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў для разгляду іх заяў на сумесным пасяджэнні рэктарата і прафкома.

— Аказаць фінансавую дапамогу членам садоўніцкіх кааператываў ГДУ.

— Расходаваць сродкі на паліпшэнне культурна-бытавога абслугоўвання і спартыўна-аздараўленчай работы.

— Аказаць матэрыяльную дапамогу супрацоўнікам і студэнтам, якія маюць у ёй вострую патрэбу.

— Удзяляць асаблівую ўвагу ўмовам працы і быту ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, ветэранаў працы, пенсіянераў і асоб з паніжанай працаздольнасцю, выдзяляць ільготныя пуцёўкі ў дамы адпачынку, санаторыі і прафілакторыі.

— Ажыццяўляць сістэматычны кантроль за работай сталовай і буфетаў універсітэта. Адкрыць залу для супрацоўнікаў.

— Ажыццявіць забяспечэнне студэнтаў інтэрнатамі на дагаворных пачатках паміж студэнтамі і адміністрацыяй.

Рэктарат абавязуецца:

— Да 1 верасня 1991 г. правесці рамонт фізкультурна-аздараўленчага цэнтра.

— Да 1 чэрвеня 1991 г. адрамантаваць і здаць у эксплуатацыю базу адпачынку ў г. Імпілахці Карэльскай АССР.

— Арганізаваць экскурсійныя паездкі па гістарычных месцах Беларусі і культурных цэнтрах краіны.

— Скарэктываць праграму «Здароўе» і графік круглагадовай спартыўна-адукацыйнага ўніверсітэта.

— Прадаставіць жанчынам, якія маюць двух і больш дзяцей ва ўзросце да 12 гадоў, першацарговае права на атрыманне штогадовага воплуска ў летні або іншы зручны для іх час, права на дадатковы воплускі па догляду за дзецьмі без захавання зарплаты працягласцю да двух тыдняў.

— Аказаць дапамогу ў ажыццяўленні медыцынскага кантролю за станам здароўя студэнтаў і супрацоўнікаў.

З выдзеленым сродкаў на аздараўленне і арганізацыю адпачынку супрацоўнікаў і іх дзяцей у 1991 годзе 70% кошту дзіцячых пуцёвак у санаторыі, піянерскія лагеры аплачвае універсітэт, 30% кошту вяртаецца бацькам-супрацоўнікам.

Пуцёўкі ў санаторыі, дамы адпачынку, пансіянаты і іншыя лячэбныя ўстановы для супрацоўнікаў коштам да 250 руб. аплачваецца універсітэтам у размеры 70%.

Кошт пуцёвак ад 250 да 500 рублёў аплачваецца універсітэтам у размеры 50%.

Пры кошце пуцёвак звыш 500 руб. выплачваецца супрацоўнікам 250 руб.

Кошт сямейных пуцёвак аплачваецца па вышэйвыкладзенаму крытэрыю.

Супрацоўнікам, не забяспечаным пуцёўкамі на аздараўленне, будзе аказана матэрыяльная дапамога.

На аздараўленне супрацоўнікаў універсітэта і іх дзяцей у 1991 годзе выдзелена 230000 рублёў.

Выпіска з пагаднення па ахове працы для ўключэння мерапрыемстваў ў раздзел калектыўнага дагавора

№ п. п.	Назва мерапрыемства	Кошт работ у руб.	Адказы выканаўца	Тэрмін выканання
У ВУЧЭБНЫМ КОРПУСЕ № 5				
1.	Устанавіць цеплавую завесу У-1 каля ўваходных дзвярэй корпусу	300 руб.	Галоўны энергетык, галоўны механік, II квартал	
2.	У сумешчаных лабараторыях (2 шт.) столі з мэтай змяншэння ўзроўню шуму абліцаваць шуманаглынальнай пліткай	2000 руб.	Інжынер па эксплуатацыі будынкаў і збудаванняў, IV квартал	
3.	Для паліпшэння санітарнага стану паветранага асяроддзя ў лабараторыях кафедр радыёфізікі ўстанавіць на тэхнічным паверсе дзве вентустаноўкі з камплектам паветравадоў	800 руб.	Інжынер па вентыляцыі, галоўны энергетык, IV кв.	
4.	У лабараторыі 1-5 кафедры оптыкі ўстанавіць і падключыць выцяжную шафу для работы з хімічнымі рэчывамі	400 руб.	Заг. лабараторыямі, інжынер па вентыляцыі	
5.	На кафедры оптыкі ў лабараторыях 1—4, 1—5 з мэтай абароны супрацоўнікаў ад электратраўматызму пры рабоце на электраўстаноўках і прыборах абсталяваць унутрылабараторыяны шыны заземлення	200 руб.	Галоўны энергетык, заг. лабараторыямі, II кв.	
6.	У праблемнай навукова-даследчай лабараторыі 2-25 абсталяваць унутрылабараторыю шыну заземлення	100 руб.	Галоўны энергетык, заг. лабараторыямі, II квартал	
7.	Зрабіць і ўстанавіць заземляльныя контуры (11 шт.) па знешняму перыметру вучэбнага корпусу	1500 руб.	Галоўны энергетык, камендант, II кв.	
8.	Набыць і ўстанавіць выцяжную шафу ў лабараторыі 2-24 праблемнай навукова-даследчай лабараторыі (ПНДЛ)	200 руб.	Заг. лабараторыямі, інжынер па вентыляцыі, IV кв.	
9.	Абліцаваць кафельнай пліткай сцены лабараторыі 2-24 ПНДЛ на вышыні 150 мм ад падлогі	200 руб.	Інжынер па эксплуатацыі будынкаў і збудаванняў, загадчык лабараторыямі, IV квартал	
10.	У лабараторыі 5-2 кафедры тэарэтычнай фізікі абсталяваць унутрылабараторыю шыну заземлення	50 руб.	Галоўны энергетык, заг. лабараторыямі, II квартал	
11.	На кафедры радыёфізікі ў лабараторыі 3-15 абсталяваць унутрылабараторыю шыну заземлення	50 руб.	Галоўны энергетык, заг. лабараторыямі, IV квартал	
12.	З мэтай умацавання кантролю за пажарнай бяспекай у вучэбным корпусе ўстанавіць каля дзвярнага швейцара электронны прыбор «Тапаз-М»	1500 руб.	Галоўны энергетык, камендант	

Заўвага: на ўказаныя мерапрыемствы на ахове працы плануюцца затраціць 16300 руб.

Як жывеш, ветэран?

Праблемы застаюцца

Адбыўся справаздачна-выбарны сход ветэранскай арганізацыі універсітэта. Ся справаздачным дакладам аб рабоце савета пярвочнай арганізацыі ветэранаў вайны, працы, Узброеных Сіл СССР і воінаў-інтэрнацыяналістаў за перыяд з лютага 1989 г. па красавік 1991 г. выступіў яго старшыня Г. С. Будаіменка. У абмеркаванні даклада актыўны ўдзел прынялі ветэраны А. С. Калугін, В. П. Дзядзічкін, А. А. Косцікаў, В. І. Мядзведзева, З. Е. Цімафеева, П. А. Дуброўскі, сакратар парткома І. Ф. Эсмантовіч, прарэктар па завочнаму навучанню М. М. Воінаў.

У дакладзе і ў ходзе яго абмеркавання была дэталёва прааналізавана работа, праведзеная саветам у справаздачны перыяд, ускрыты недахопы, якія мелі месца ў яго дзейнасці, намечаны канкрэтныя шляхі іх ухілення. Асабліва заклапочанасць удзельнікамі сходу была вызначана ў сувязі з адсутнасцю на справаздачным сходзе тых ветэранаў, якія карыстаюцца заслужанай павагай у калектыве і сваім актыўным удзелам у такіх мерапрыемствах садзейнічалі б павышэнню аўтарытэту ветэранскай арганізацыі, дапамаглі б ёй заняць дастойнае месца сярод іншых грамадскіх арганізацый ГДУ.

Сход выбраў новы савет савета. У яго ўвайшлі Г. С. Будаіменка, А. С. Калугін, Т. С. Янкова, А. А. Косцікаў, В. Р. Сіманаў, Г. С. Мільчанка, М. В. Мацвееў, І. Н. Сярогаў, В. В. Данчанка (ад воінаў-інтэрнацыяналістаў).

Сход прызнаў работу савета здавальняючай і даручыў новаму абранаму савету максімальна паліпшыць індывідуальную дзейнасць кожным ветэранам шляхам устанавлення трывалай звязотнай сувязі ветэранаў з саветам праз замацаванне за імі членаў савета; карэнным чынам паліпшыць работу па аказанню пастаяннай дапамогі ветэранам, якім патрэбна матэрыяльная падтрымка і медыцынскае абслугоўванне, забяспечэнне іх пуцёўкамі ў санаторыі і дамы адпачынку; дабіцца ад рэктарата, парткома і прафкома выдзялення грашовых сродкаў савету ветэранаў для аказання дапамогі ветэранам, якія востра адчуваюць у ёй патрэбу, і правядзення мерапрыемстваў, звязаных са святамі і юбілейнымі датамі. Савету таксама даручана сумесна з рэктаратам і прафкомам знайсці магчымасці для паліпшэння матэрыяльнага і бытавога становішча нізкааплачваемых катэгорыяў пенсіянераў, якія пайшлі на заслужаны адпачынак са сцен нашай навукальнай установы і стаць на ўлік у ветэранскай арганізацыі універсітэта.

На сходзе былі выбраны дэлегаты на канферэнцыю ветэранаў Цэнтральнага раёна г. Гомеля. Гэтай ганаровай місіяй былі ўдасцелены А. А. Косцікаў, В. Р. Сіманаў і В. В. Данчанка.

Новы савет савета прыступіў да работы. На першым яго пасяджэнні былі размеркаваны абавязкі сярод членаў савета. Старшынёй савета выбран Г. С. Будаіменка, намеснікам старшыні — А. С. Калугін, сакратаром — Т. С. Янкова.

Супрацоўніцтва працягваецца

БЕЛАРУСКАЯ МОВА ГУЧЫЦЬ У АНГЛІІ

Па даручэнню дырэктара Інстытута славянскіх і усходнеэўрапейскіх даследаванняў Лонданскага ўніверсітэта я быў другі раз запрошаны з рабочым візітам на трыццаць дзён у сакавіку 1991 г. для прадаўжэння супрацоўніцтва па падрыхтоўцы і выкладчыкаў Вялікабрытаніі. Яго галоўная мэта — пазнаёміць чытачоў з багаццем беларускай мовы на гукавым, правапісным, граматычным, лексічным і стылістычным узроўнях, са спецыфікай яе ўнутрыструктурнага і функцыянальнага развіцця ў літаратурнай і дыялектнай формах. Падручнік задуманы не толькі як лінгвістычная, але і краязнаўчая крыніца, бо ў ім адначасова з тэарэтычнымі звесткамі ў форме правілаў, тлумачэнняў і дамашніх заданняў да іх для самастойнай работы студэнтаў пададзены разнастайныя па зместу і форме энцыклапедычныя звесткі з гісторыі беларускага народа і яго мовы, літаратуры, мастацтва, навукі і культуры, прыродных багаццяў Беларусі і інш., а таксама наглядныя табліцы і найграныя пласцінкі з узораў вуснай формы беларускай літаратурнай мовы.

Такі камбінаваны змест на-

шай кнігі выгадна адрозніваецца ад спроб іншых аўтараў, якія знаёмілі англаварочых студэнтаў з беларускай мовай. Скажам, у 1969 г. прафесар Лонданскага ўніверсітэта Р. Г. А. де Брай выдаў на англійскай мове граматыку славянскіх моў, дзе спецыяльнымі раздзеламі прысвечаны канкрэтызаваным звесткам па беларускай мове; пазней прафесар Пітсбургскага ўніверсітэта Х. Е. Бідэль (ЗША) паспрабаваў выкласці на англійскай мове паасобныя з'явы марфалогіі беларускай мовы (1970) і, нарэшце, прафесар Шэфельдскага ўніверсітэта Майе (Вялікабрытанія) падаў на англійскай мове некаторыя асноўныя звесткі з граматыкі беларускай мовы (1976). Наш падручнік беларускай мовы — гэта далейшы крок у сістэматызаваным вывучэнні беларускай мовы англаварочымі студэнтамі.

Ён дазваляе шырэй асэнсаваць і лепш зразумець чытачам не толькі беларускую мову на фоне іншых славянскіх моў, але і ўласнае багацце матэрыяльнай і духоўнай культуры Беларусі.

Для паспяховага засваення беларускай мовы небеларусамі аўтарскі тэкст і беларускі слоўнік перакладае на англійскую мову прафесар Лонданскага ўніверсітэта Д. Дзінглі. Ён зрабіў наштоў-

ныя заўвагі, выказаў змястоўныя парады і пажаданні, накіраваныя на палепшэнне зместу кнігі і яе ўнутранай будовы ў адпаведнасці з праграмай універсітэцкіх курсаў іншых славянскіх і неславянскіх моў.

У падручніку прадугледжана пэдагагічнае вывучэнне і засваенне студэнтамі беларускай мовы, каб яны маглі чытаць і разумець змест чытаных ў ім беларускіх тэкстаў; перадаваць іх змест па-англійску; разумець зададзеныя пытанні на беларускай мове і даваць на ёй адказы; весці патрэбныя размовы на беларускай мове; пісаць неабходныя тэксты па-беларуску.

Калі чытачы даб'юцца такіх вынікаў, то пастаўленыя задачы па вывучэнні беларускай мовы будуць паспяхова выкананы. Застаецца толькі пажадаць ім паспяхова пераадолення магчымых цяжкасцей і належнага засваення беларускай мовы, дасканалы ведання Беларусі, яе гісторыі, матэрыяльнага і духоўнага багацця на усходнеславянскім кантыненте і славянскім кантэксце.

Падручнік беларускай мовы будзе выдавацца па ініцыятыве і намаганню Англа-Беларускага Таварыства і яго старшыні прафесара Д. Дзінглі. Яго тыраж будзе разлічаны і на чытачоў тых краін, дзе ў вышэйшых навучальных установах вывучаецца беларуская мова.

У АНГЛІІ,
ганаровы член Англа-Беларускага Таварыства,
загадчык кафедры беларускай мовы.

5 МАЯ — Дзень друку. Гэта святая не толькі графічных журналістаў, але і шматлікіх пазаштатных аўтараў рэдакцый газет. Ёсць такія памочнікі і хочам выказаць самыя цёплыя словы ўдзячнасці. І ў першую чаргу адрасуем іх нашым самым актыўным пазаштатным карэспандэнтам — ст. выкладчыку кафедры фізічнага выхавання В. З. Марчанку, ст. навуковаму супрацоўніку кафедры эканомікі і сацыялогіі працы Э. І. Лізаравай, дацэнта кафедры гісторыі СССР і БССР Г. С. Будаўскаму, консулту ўніверсітэта І. П. Трацэўскаму, юрыдычнага факультэта Аляксандру Ковалю, трэцікурсніку эканомфака Таццяне Шаламіцкай і інш. Яны прапаноўваюць рэдакцыі цікавыя тэмы для матэрыялаў, якія дублююцца затым на старонках універсітэцкай газеты.

ТРЫБУНА ГАЛОСНАСЦІ

І ўсё ж нам хочацца, каб азартная сувязь шматтыражнай са сваім чытачом была больш цеснай і ўзаемакарыснай, каб больш студэнтаў супрацоўнічала са сваёй газетай, надхваляючы моладзь і публікацыя матэрыялаў па іх садейнічалі б вырашэнню многіх пытанняў універсітэцкага чытацтва. Вялікія спадзяванні ў гэтым плане калектыву рэдакцыі прэс-цэнтра. Спачатку ён даволі актыўна пачаў твораць супрацоўніцтва з «Гомельскім універсітэтам». Інфармацыя, якая рыхтавалася ім да апублікавання ў газеце, была цікавай і разнапланавай. Але, на жаль, у апошні час рубрыка «Прэс-цэнтр камітэта камсамола паведамляе» стала з'яўляцца ў нашай газеце не так часта, як належыць. А шкада. Студэнты не без цікавасці чытаюць падборшні інфармацыйны пад гэтай рубрыкай.

Думаецца, што ёсць сям'я студэнцкай моладзі нямаючых, хто спрабуе сваё пазычынае п'яро. Для літаратурнай творчасці маладых аўтараў заўсёды знойдзецца месца на старонках універсітэцкай газеты.

Мы заўсёды рады новым аўтарам, якія маюць жаданне з дапамогай друку вырашаць тэмы або іншыя праблемы жыцця ГДУ. Прыходзіць да нас са сваімі прапаванамі.

А цяпер з сур'ёзнай размовай пераклучымся на жартоўны тон. А падставу для гэтага даў таксама наш актыўны няштатны карэспандэнт асістэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі У. У. Багамольнікаў, які вядомым нашым чытачам і як аўтар артыкулаў па гісторыі, і як пазт-парадыст. На гэты раз, напярэдадні Дня друку, свае пароды ён вырашыў прысвяціць работнікам універсітэцкай газеты, на строгі суд якіх ён часта прыносіць свае пазычыныя спробы і якія потым друкуюцца на старонках «Гомельскага ўніверсітэта». Нягледзячы ні на якія абставіны, пачуццё гумару ў нас яшчэ не страчана, таму чытайце ніжэй змешчанае:

ДЫЯЛОГІ У БАЛОГІ

Рэдактару газеты «Гомельскі ўніверсітэт»
Даўно я ўжо збіваю ногі —
Усё заходжу да Балогі,
Прашу, каб вершы пачытаў,
А потым іх надрукаваў.
Але ў Балогі позірк строгі,
Ён ставіць страшныя вымогі
(Бо наш Балог — з тых Балог,
Хто б узначаліць «Вожык» мог,
А можа, нават, «Крокоды»;
— Сюды ты лепей не хадзі!
Калі не можаш стаць Купалам —
Не пераводзь паперу дараж!
А я ў адказ: —
Пакінем спрэчку,
Узваж свае патрабаванні:
Не толькі ў сонца, але і ў свечкі,
Павер, ёсць права на існаванне!

Стхіх другіх с усерднем чытаю,
І сам задумал нешто сотворыць,
І вот стою среди равніны голой,
А журавлей уносіт ветер адаль,
Я іду свіданья с музою песелой,
Но муза не прыходзіт. Очень мал!
Жаль пасты мне, растраченой напрасно:
Мой стержень испісался уж на треть,
Прыди ж ко мне, о, муз!
И попытайся сердце отогреть.
Скажи мне: — Ты — Поэт! Ты — муз избраник!
Редакция тебе — родимый дом!
И не грусти ты, словно конопляники,
С широким месяцем над голубым прудом.
А если кто, стихи мои читая,
Сгрэбет их все в один ненужный ком,
Скажи ему, что роцца золотая,
Отговорила шилым языком.

ПОДРАЖАНИЕ ЕСЕНИНУ

Карэспандэнту Т. ДУБЯК.
Отговорила роцца золотая,
А я еще не кончила говорить...

Дні Дружбы-91

СУСТРЭНЕМСЯ ПРАЗ ГОД

Традыцыйныя чарговыя «Дні дружбы» адбыліся ва ўніверсітэцкім КІДзе «Саюз». Сёлета ў іх прынялі ўдзел дэлегацыі з пяці гарадоў краіны: Чарнігава, Сум, Караганды, Цярнопалі, Цалінаграда. І ўсё ж, нягледзячы на невялікую колькасць удзельнікаў, фестываль атрымаўся цікавым і, спадзяюся, надоўга запам'ятаецца нашым гасцям.

Не сакрэт, што адной з вострых праблем на сёняшні дзень у нашай краіне з'яўляюцца міжнацыянальныя адносіны. Таму правядзенне студэнцкіх фестываляў дружбы, у якіх прымаюць удзел юнакі і дзяўчаты з розных рэспублік, садзейнічае ў пэўнай ступені ўмацаванню дружбы, ўзаемаразуменню паміж народамі СССР.

Праграма «Дзень дружбы» была насычанай. У першы дзень — знаёмства гасцей з г. Гомелем, паркам культуры і адпачынку імя Луначарскага і «Зімовым садом» ля паркавай вежы (на адмы-

ку). Там знаходзіцца цёплалюбівыя трапічныя расліны: пальмы, магноліі і інш. Экскурсанты пачулі цікавыя расказы аб гісторыі ўзнікнення гэтага экзатычнага куточка ў нашым горадзе.

А ўвечары праходзіў фестываль студэнцкай песні, на якім гучалі рускія, беларускія, украінскія і казахскія песні ў выкананні гасцей.

Не толькі студэнты нашага ўніверсітэта, але і выхаванцы Жлобінскай школы-інтэрната атрымалі задавальненне ад канцэрта кідаўцаў, бо суботнім днём удзельнікі «Дзень дружбы» знайшлі час, каб паехаць і выступіць перад маленькімі гледачамі. Аду гадзіну працягнуўся канцэрт, але ён пакінуў незабытыя ўражанні ў дзяцей (вось яны на адмыску ўмізе пры развітанні).

А наперадзе гасцей чакала найважнейшая справа: выступіць з камандай у імправізаваным Клубе вясёлых і знаход-

лівых, сустрача ў якім адбылася вечарам таго ж дня. Трэба сказаць, што моцнай камандае кідаўцаў процістаяла не менш вопытная команда гледачоў. Нямала было цікавых знаходак як у гасцей («Сасункі»), так і ў гледачоў («Бульбянікі»). У перавагай у адно ачко перамаглі «Бульбянікі», у чым немалая заслуга А. Віннікава, Я. Пышняка. Хочацца падзякаваць і іншым удзельнікам каманд за іх артыстызм, мужнасць і гумар.

У нядзелю мы развіталіся з нашымі гасцямі, абяцалі прыехаць на фестываль, які будзе праводзіцца і далей. Каб не было сумна на душы, гучалі любімыя песні, жарты, смех.

— Да пабачэння! — гаварылі мы нашым сябрам, якія садзіліся ў поезд.

— Да пабачэння, фестываль «Дружба-91». Сустрэнемся праз год.

А. КОВАЛЬ,
прэзідэнт КІДа «Саюз»
ГДУ.
Фота аўтара.

ДЛЯ ЗАХАВАННЯ ДУХОЎНАЙ СПАДЧЫНЫ

Напярэдадні пяцігоддзя трагедыі на ЧАЭС — 25 красавіка ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф. Скарыны адбыліся навуковыя чытанні «Чарнобыль і духоўная спадчына беларускага народа». Уступным словам іх адкрыў прарэктар ГДУ М. М. Войнаў.

На пленарным пасяджэнні заслуханы даклады кандыдатаў навук, дацэнтаў В. І. Смыкоўскай, У. М. Сабаленкі, А. Ф. Роголева, Д. Д. Паўлаўца з нашага універсітэта, а таксама М. П. Антроп ва з Інска і дырэктара Веткаўскага музея Г. Р. Нячаевай. Яны былі прысвечаны тэмам Чарнобыля ў літаратуры народаў СССР, перспек-

тывам этналінгвістычных даследаванняў у паслячарнобыльскім Палессі, асвятленню вопыту работы па стварэнню «Чырвонай кнігі» гетфізічных назваў Гомельшчыны і іным праблемам, якія ў большай ці меншай ступені ўвайшлі ў наша жыццё пасля ўсеагульнай бяды.

Пасля пленарнага пасяджэння працавалі чатыры секцыі, на якіх заслухана і абмеркавана больш 20-ці навуковых паведамленняў, звязаных з трагедыяй Чарнобыля і намаганнямі па недапушчальнасці ў будучым аб'яднення духоўнай спадчыны беларускага народа.

НА ЗДЫМКУ: на навуковых чытаннях выступае Г. Р. Нячаева.

ВЫСТУПІЛІ ДАСТОЙНА

У Маскоўскім эканоміка-статыстычным інстытуце прайшла студэнцкая навуковая канферэнцыя пад дэвізам «Тыдзень навукі МЭСІ-91».

На 47-мі секцыях абмяркоўваліся пытанні, якія датычыліся сучасных эканамічных праблем распрацоўкі АСК, выкарыстання вылічальнай тэхнікі і матэматычных метадаў у вытворчасці.

На гэту канферэнцыю былі запрошаны студэнты з 15 вядучых ВНУ краіны. Дастойна выступілі на ёй студэнты эканамічнага факультэта нашага універсітэта п'яцікурсніца В. Рабікава, трэцікурснікі Т. Чарток, У. Кадзетаў, А. Кацегаў. Іх курывавалі выкладчыкі эканомфака кандыдаты эканамічных навук Л. С. Лазучанкава, А. А. Скоравя і Т. В. Карпей.

За актыўны ўдзел у канферэнцыі і актуальнасць тэм студэнты ГДУ атрымалі дыпломы.

Найбольш паспяхова на сек-

цы «Эканоміка інфарматыкі і кіравання» выступіла Т. Чарток, якая заняла другое месца.

Другое месца заняла каманда эканамічнага факультэта нашага універсітэта на рэспубліканскім туры Усесаюзнай алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс», які праходзіў нядаўна ў Беларускам дзяржаўным інстытуце народ-

най гаспадаркі імя В. В. Куйбышава. Яе ўдзельнікі, якіх вы бачыце на здымку (злева направа): Т. Шаламіцкая, В. Труцын, Т. Чарток, Л. Радзілавец атрымалі Дыплом і памятную падарункі. А першыя ўдалося заваяваць студэнтам Віцебскага тэхналагічнага інстытута. На трэцім месцы — гаспадары, студэнты БДІНГа.

Фота У. Чысціка.

Гэта цікава

Першамайскае свята

У СТАРАЖЫТНАСЦІ

Першамайскае свята ў гарадскіх жыхароў ёсць першае вясенняе гуляне за горадам у гаі. Першага мая былі і школьныя свята ў заходняй, паўднёвай і часткова ў паўночна-ўсходняй Расіі.

Гэта гуляне, невядомае ў сельскім быцце на Русі, ёсць замежнае і новае; узводзячы нас да заходніх звычаяў, яно пераносіць у старажытны рымскі свет, дзе трэба шукаць і само азначэнне слова май.

Наш май ёсць рымскі маюс, спачатку трэці, а потым пяты месяц года, прысвечаны ў лаціням розным богаслужбовым абрадам і святам: у гонар Добрай Багіні, або Майі, якая, верагодна, дала і назву месяцу, а таксама ў гонар Меркурыя,

правадніка душ памёршых, сына Майі, дачкі Атлантавай і г. д. У вечным градзе было таксама майскае свята Майюма ва ўспамін аб Майі, азначаючай у індыйскай міфалогіі маці прыроды: яно, як думалі некаторыя археолагі, пачыналася ў канцы красавіка і заканчвалася ў пачатку мая. У гэтае свята рымляне аблівалі адзін аднаго і купаліся ў Цібры, у які вострава кідалі трысняговыя чучалы ў гонар Сатурна. У франкаў быў падобны першаму абрад, які суправоджаўся пакараннем мужа, які даў волю сваёй жонцы. Першага мая з раніцы рымляне абодвух палоў выходзілі ў поле з музыкай збіраць зялёныя галінкі, якімі ўпрыгожвалі дзверы сваіх родзічаў і сяброў.

У грэкаў Першае мая (проста — майя) ёсць вясёлае свята, падобнае на рускі Семік Тады ў іх дзверы дамоў упрыгожваюцца кветкамі і галінамі дрэў, і ўся Грэцыя сустракае пачатак лета ў гаях і садах народнымі ўвяселленнямі. Але сама назва месяца і свята ўзяты імі ад рымлян.

У ЕВРОПЕ

У шведаў, датчан, немцаў і англічан здаўна Першае мая было радасным святам, верагодна, рэшткамі Адзінова богавучэння. Майскія гуляні суправоджаліся карагодамі вакол майскага дрэва. Да гэтага часу маладымі бярозкамі (маіе) ўпрыгожвалі ў Германіі дамы, пакоі і пэрквы, асабліва ў Тройны дзень.

АБ ПЕРАНОСЕ ВЫХАДНЫХ ДЗЕЧ

Загадам на універсітэту ад 23 красавіка на падставе пастановы Кабінета Міністраў СССР у мэтах стварэння спрыяльных умоў для адпачынку на майскія свята пераносіцца дні адпачынку з нядзелі 5 мая на

пятніцу 3 мая і з нядзелі 12 мая на пятніцу 10 мая.

Для тых, хто працуе на шасцідзённаму рабочаму тыдню, выхадныя дні ўстаноўлены на 1, 2, 3 мая і 9, 10 мая 1991 г.

Дом адпачынку «Марская» (Азоўскае мора) — з 2 па 28 мая. Кошт — 250 руб. (Супрацоўнік ГДУ плаціць толькі 15% кошту пуцёўкі).
Турысцкая пуцёўка ў Малдову, п. Вадул-луй-Вадэ — з 14.05 па 6.06 (сямейная, на 2-х чал.). Кошт — 962 руб. і з 16.05 па 8.06

СПОРТ

ГАРАДСКАЯ СПАРТАКІЯДА СТУДЭНТАЎ

Па ініцыятыве гарспарткамітэта ў красавіку стартвала 1-я спартакіада вышэйшых навучальных устаноў горада па адзінаццаці відах спорту.

Спартакіядныя старты адкрыліся спаборніцтвамі па лёгкай атлетыцы, кулявой стральбе, армрэстлінгу і перацягванню каната.

Лёгкаатлеты спаборнічалі на заводскім стадыёне «Гомсельмаш». Тут трэба адзначыць, што наша каманда выступала без вядучых спартсменаў, якія ў гэты час знаходзіліся на поўдні на вучэбна-трэніровачных зборах. Забягаючы наперад адначу, што каманда нашага універсітэта была на дзве галавы вышэй сваіх канкурэнтаў. У агульнакамандным залку ў скарабонцы лёгкаатлетаў было больш 250 ачкоў, а каманда політэхнічнага інстытута, якая заняла другое месца, набрала толькі 97 ачкоў. На трэцяй пазіцыі — ВІЧТ. У асабістых дысцыплінах вызначыліся: Аляксандр

Палівач (факультэт фізічнай культуры) — 100 м — 10,8 сек., у бегу на 400 м — Галіна Баранова (матэматычны факультэт) — 1.04,1 сек. і Юрый Сакалоў (факультэт фізічнай культуры) — 52,0 сек. Сяргей Сямёнаў (факультэт фізічнай культуры) пераадолеў планку ў скачках у вышыню на адметцы два метры. Не было роўных нашым квартэтам у эстафетным бегу 4x100 і 4x200 м.

У цэры нашага універсітэта ў рамках спартакіяды прайшлі спаборніцтвы па кулявой стральбе. Тройка прызёраў у агульнакамандным залку наступная: ГДУ, ГПІ і ВІЧТ.

У асабістых спаборніцтвах добра выступілі нашы студэнты. Выхаванцы факультэта фізічнай культуры Ганна Мельнікава (I курс) і Аляксандр Логвін (III курс) сталі пераможцамі ў праветыкаванні МВ-1, выбіўшы па 95 ачкоў.

Ігар Байчук (III курс) і Сяргей Ісачанка (IV курс) (абодва з фізічнага факультэта) занялі адпаведна другое (95 ачкоў) і трэцяе (93 ачкі) месцы.

Чацвёртакурсніца эканамічнага факультэта Аляксандра Сафоненка заняла другое месца (93 ачкі) у спаборніцтвах сярод дзяўчат.

У адным з бліжэйшых нумароў нашай газеты мы раскажам аб выніках спартакіяды.

СТАРТАВАЛІ ПЛЫЎЦЫ І СТРАЛКІ

Працягваецца універсітэцкая спартакіада. У басейне гарадскога спартыўнага комплексу завяршыліся спаборніцтвы па плаванні.

У плаванні на дыстанцыі 100 м вольным стылем вызначылася першаккурсніца фізічнага факультэта Ірына Пятроўская — 1.18,7 сек. пасля дыстанцыі 100 м брасам Ірына зноў узнялася на вышэйшую прыступку п'едэстала гонару — 1.42,7 сек.

У юнакоў на 100 м вольным стылем лепшым стаў Андрэй Канюшка (I курс) — 58,9 сек.

У эстафетным плаванні ў дзясціх 4x50 м на старт выйшла... толькі каманда матэматычнага факультэта. А вось у рабят была ўжо канкурэнцыя і месцы размеркаваліся так: эканамічны, фізічны, геалагічны факультэты. У агульнакамандным залку перамаглі эканамісты (пяць першых і адно другое месца), далей ідуць — фізічны (два першых і тры другіх), матэматычны (адно першае, адно другое і тры трэціх месцы), геалагічны, гістарычны, фі-

лалагічны і біялагічны факультэты.

У спаборніцтвах па кулявой стральбе месцы ў агульнакамандным залку выглядаюць так: фізічны, эканамічны, факультэт фізічнай культуры, біялагічны, геалагічны, гістарычны, філалагічны і матэматычны факультэты.

У асабістых спаборніцтвах у практыкаванні МВ-1 вызначыліся Сяргей Ісачанка (IV курс фізічнага факультэта), Уладзімір Лелюкоў (III курс эканамічнага факультэта) і Ігар Байчук (III курс фізічнага факультэта), якія выбілі аднолькавую колькасць ачкоў — 95, і судзейская калегія была вымушана падлічваць, хто больш выбіў дзсяткаў, дзевяткаў і г. д.

Спаборніцтвы па плаванні і стральбе прайшлі традыцыйна, арганізавана, у чым заслуга галоўных суддзяў, старшых выкладчыкаў кафедры фізічнага выхавання Т. Ф. Геркусавай і В. А. Харытошкіна.

В. МАРЧАНКА.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АВ'ЯЗЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:
— па кафедры рускай літаратуры — асістэнта;
— па кафедры аналізу гаспадарчай дзейнасці — асістэнта.

Тэрмін падачы заяў на конкурс — 1 месяц з дня апублікавання паведамлення аб яго правядзенні.
Заявы і дакументы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

ПРАФКОМ ПРАПАНАУЕ ПУЦЁЎКІ

Курсоўка ў Трускавец — з 14.06 па 7.07 (захворванні органаў стрававання, хваробы мочапалавой сістэмы). Кошт — 280 руб.
Даведкі на тэл. 57-19-22.

Турысцкая пуцёўка ў Малдову, т/база «Азерная» — з 9.06 па 2.07 (на 2-х чал.). Кошт — 753 руб. (5 пуцёвак).